

BILDANDE AV *Sönnasjöbergens naturreservat*

Objektnummer	2005600
Län	Västernorrland
Kommun	Sundsvall
Socken	Stöde
Fastighet	Del av Djupdal 1:12, fastighetsbildning pågår. Del av Djupdal 1:5, fastighetsbildning pågår. Del av Vigge 1:23, fastighetsbildning pågår. Vigge 4:4
Markägare	Staten
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 13 km SSO Stöde
Terrängkarta	17G 1i, 17G 1j, 17G 2i, 17G 2j
Mittpunkt	x: 6909963 y: 1544687 (Rikets nät)
Areal [hektar]	202,9
Prod skogsmark [ha]	195,3
Natura 2000	SE0710188
Naturtyper [ha]	Tallskog 25,6 Granskog 49,7 Barrblandskog 45 Barrsumpskog 0,6 Lövblandad barrskog 58,6 Triviallövskog 1 Hygge 17,9 Myr 2,2 Impediment 2,2

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande

naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 2007-09-13 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt en varierad naturskogsmiljö som har mycket av de strukturer, såsom döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Här finns både lövrik barrskog uppkommen efter brand och grandominerad skog med höga naturvärden. De i området ingående Natura 2000-habitaten (se nedan) ska bevaras i gynnsam bevarandestatus.

För att bibehålla en lövrik barrskog och gynna naturvärden knutna till lövträd i delar av reservatet kommer två skötselområden att skötas med aktiva insatser som inriktar sig mot att gynna gamla lövträd men även förnygring av lövträd. De grandominerade delarna ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

Syftet är även att, inom ramen för ovannämnda syfte, göra delar av området mer tillgängligt. Besökare skall ges möjlighet att vandra i området längs en markerad stig

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsårdsåtgärd. För att röja upp siktgator vid jaktpass eller för att fälla grövre träd inom område markerat på karta bilaga 2, krävs länsstyrelsens tillstånd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.

- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer. Detta förbud gäller dock ej utsättning av fisk, utan sådan verksamhet regleras i förordning 1994:1716 om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.
- 9 framföra motordrivet fordon, annat än på befintlig väg eller i samband med uttransport av skjutna älgar eller björnar, varvid särskilda anvisningar ska följas, se skötselplan.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar.
- 4 uppförande och underhåll av rastplats.
- 5 kontrollerade bränningar, avverkningar eller markberedning i naturvårdande syfte, se skötselplan.
- 6 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 4 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 5 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 6 framföra motordrivet fordon, annat än på befintlig väg för motorfordonstrafik.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, eller underhåll av vattentäkt, vattenledning och båtplats till förmån för Vigge 4:3. Fastighetsägaren till Vigge 4:3 har rätt att utan tillstånd siktröja buskar och träd, mindre än 10 cm i diameter i

brösthöjd, i området mellan fastigheten Vigge 4:3 och Viggessjön, se karta bilaga 2. För att fälla träd grövre än 10 cm i brösthöjd, krävs att markägaren söker tillstånd hos länsstyrelsen (A6).

Föreskrifterna skall heller inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel såsom bland annat ringbarkningar, avverkningar eller eventuellt naturvårdsbränning (föreskrift B5), enligt fastställd skötselplan (bilaga 4).

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Sönasjöbergen ligger vid Viggessjöns sydvästra strand (140 möh.) i den inre delen av Sundsvalls kommun. Reservatet sträcker sig från sjön upp till toppen av Sundbergsberget (415 möh.). En mindre skogsbäck, Kämpatjärnsbäcken, passerar genom området. I nordost vid Viggessjön finns en fastighet insprängd som inte ingår i reservatet, se beslutskarta. Runt sjön går en väg som passerar genom reservatet.

Reservatet utgörs av en stor lövbränna med mycket liten påverkan av mänsklig aktivitet. En lövbränna är ett skogsbestånd som utvecklats naturligt efter brand. Lövträdsandelen är betydligt större än i den omgivande barrskogens. Av den gamla skogen som fanns i området före branden 1888 finns det idag bara kvar enstaka spridda gammeltallar samt mindre områden vilka skonades vid branden i områdets högre belägna delar. De gamla avverkningsstubbarna i området tyder på att nästan all skog har avverkats före eller just efter branden 1888. I området återfinns flera olika skogstyper uppkomna efter brand, från rena björk- och aspbestånd till grandominerade blandskogar och rena tallbestånd. Nära Viggessjön togs ett hygge upp i slutet av 1980-talet och på det växer nu en björkdominerad lövungskog. Förutom björk finns bitvis rikligt med asp, gråal och rönn. Fältskiktet domineras av frisk ristyp, med blåbär som vanligaste arten. Vid Kämpatjärnsbäcken är vegetationen av högörtstyp, det vill säga växter som kräver näringsrik mark, typiska arter är t. ex. ormbär, älgört, tolta och brännässla.

Området hyser flera sällsynta arter som är knutna till såväl döda som levande lövträd. Flera av dessa arter är rödlistade och har noterats vid riktade artinventeringar av storsvamp, lavar och trädskalbaggar. Sällsynta kärlväxter och fåglar är också noterade, se bilaga 5 artlistor. I rödlistan grupperas arter enligt ett system med kategorier och kriterier grundat på risken för utdöende.

Natura 2000

Hela naturreservatet är utpekade att ingå i EU:s nätverk Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet. Inom området finns i direktivet ingående naturtyper, se nedan. En särskild bevarandeplan finns för Natura 2000-området.

Framtida verksamheter inom eller i anslutning till reservatet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, kan kräva tillstånd. Detta regleras dock ej av föreskrifterna för reservatet, utan av annan lagstiftning (miljöbalken 7 kap 28 §).

I naturreservatet ingår följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet, areal i ha (*=prioriterad art eller naturtyp):

7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	2 ha
9010	*Västlig taiga	175 ha

Ärendets beredning

Naturskyddsföreningen har sedan 1980 fört fram Sönnasjöbergen som ett skyddsvärt skogsområde. Under årens lopp har ett flertal inventeringar gjorts, bland annat av den vedlevande skalbaggsfaunan (1988), lavfloran (1989), och senare också svampfloran (1991). Inventeringarna har visat att det förekommer en stor mängd rödlistade och sällsynta arter i området. Områdets brandhistorik (skogshistoria) är också utredd (1989).

Efter förhandlingar med en av de dåvarande markägarna, Brattåsstiftelsen, iordningställdes ett förslag till beslut för området 1992 men någon markaffär genomfördes aldrig. Det planerade reservatets areal var 92 ha. Samma år genomfördes en hyggesbränning av Sundsvall-Timrå Räddningstjänstförbund på uppdrag av länsstyrelsen på en del av det ingående hygget.

Efter värdering och förhandling, genomfördes köp av de fastigheter som nu utgör Sönnasjöbergens naturreservat under 2000 och 2001.

År 2003 föreslogs området av länsstyrelsen till Natura 2000-nätverket och det godkändes av regeringen 2004. Under 2005 utarbetade länsstyrelsen en bevarandeplan för Natura-2000 området.

I Sundsvalls kommuns översiktsplan (2005) är området utpekad som ett område av riksintresse för naturvården. Inga motstående intressen redovisas i översiktsplanen.

Områdets naturvärden bidrar till att uppfylla miljömålet "Levande skogar" delmål 1.

Vid remissbehandlingen har yttrande inkommit från Skogsstyrelsen, Medelpads Botaniska Förening och Sundsvalls Naturskyddsförening. Samtliga remissinstanser tillstyrker reservatets bildande. Medelpads Botaniska Förening och Sundsvalls Naturskyddsförening föreslår att länsstyrelsen tar kontakt med Loböle Vigge intresseförening vid framtagande av skylttext och stigdragning.

Under remissbehandlingen har, i enlighet med Sveriges geologiska undersöknings skrivelse från mars 2005 (01-266/2005), information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

I samband med remissbehandlingen gjorde länsstyrelsen även en konsekvensutredning i enlighet med 27 § verksförordningen (1995:1322), samt 2 § förordningen om reglers effekter för små företags villkor (1998:1820).

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Sönнасjöbergen är ett lövdominerat skogsområde som har uppkommit efter brand, vars naturliga strukturer mycket lite har påverkats av mänskliga aktiviteter under senare tid. Området hyser skogsbiologiskt viktiga strukturer som grova lövträd och död lövved och de utgör i dag påtagligt inslag i stora delar av området. Dessa värden är fåtaliga i dagens skogsbrukspräglade landskap och hotas av ett konventionellt skogsbruk. Genom naturreservatsbeslutet undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av naturskogsmiljön med dess strukturer och därtill hörande arter förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsförsök som skogsbruk.

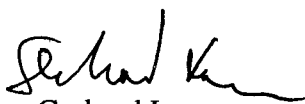
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och naturavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Lars Berggren telefon 0611-349253, fax 0611-349380.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Dagbladet och Sundsvalls tidning. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Lars Nyberg, rättschef, Bo Halvarsson, biträdande länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, avdelningschef kultur- och naturavdelningen.

Gerhard Larsson
landshövding

Lars Berggren
naturvårdshandläggare

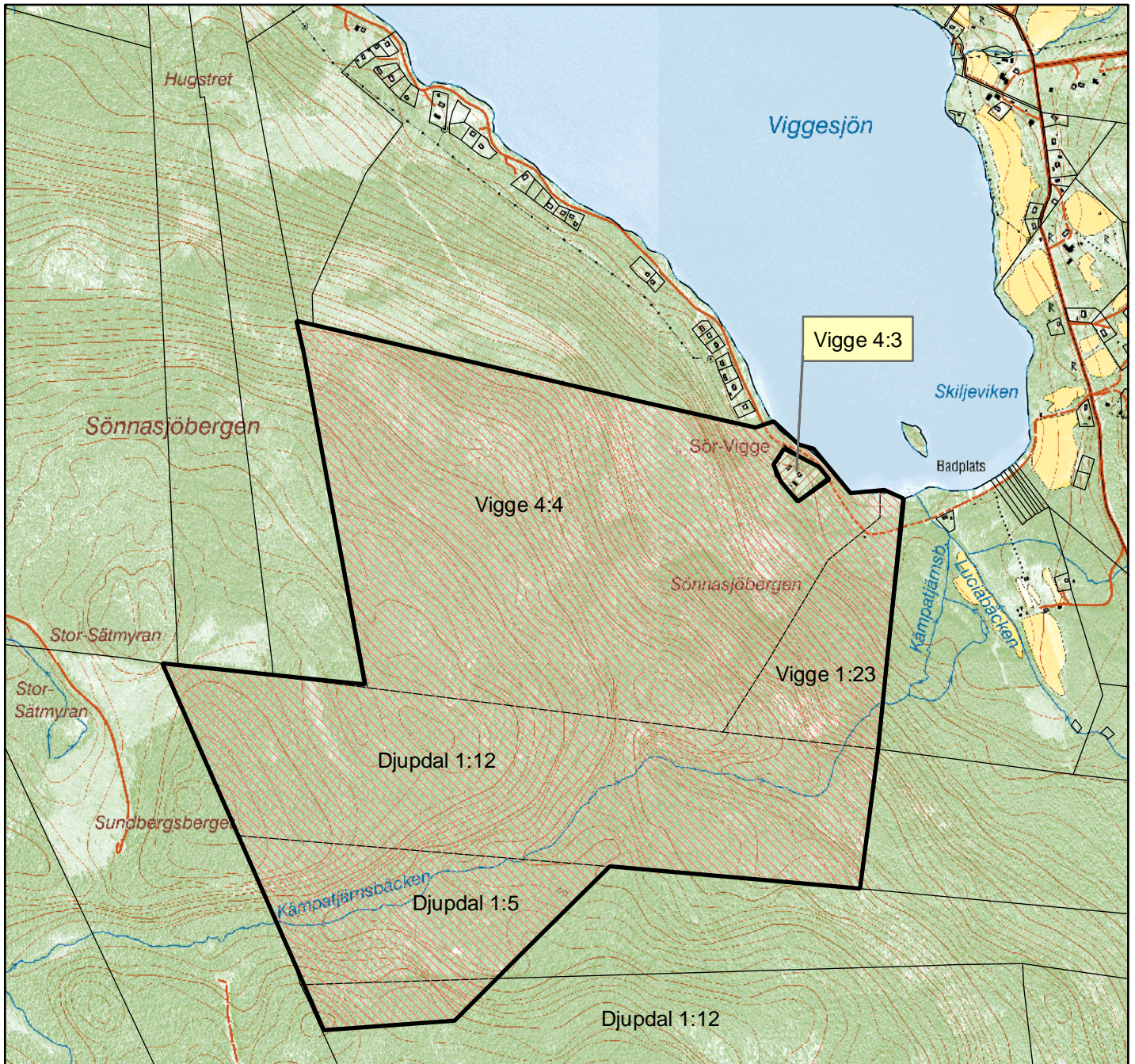
Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Karta för undantag från föreskrift A6
- 3 Sändlista
- 4 Skötselplan
- 5 Litteraturlista
- 6 Artförteckning

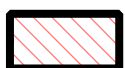
Sönnasjöbergens naturreservat

Beslutskarta

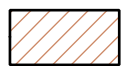
Bilaga 1

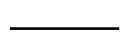
Länsstyrelsen Västernorrland. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188-Y

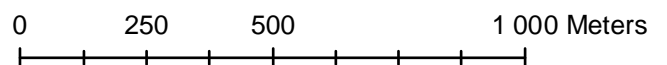
Naturreservat

Vigge 4:3 ingår ej i reservatet

Fastighetsgräns

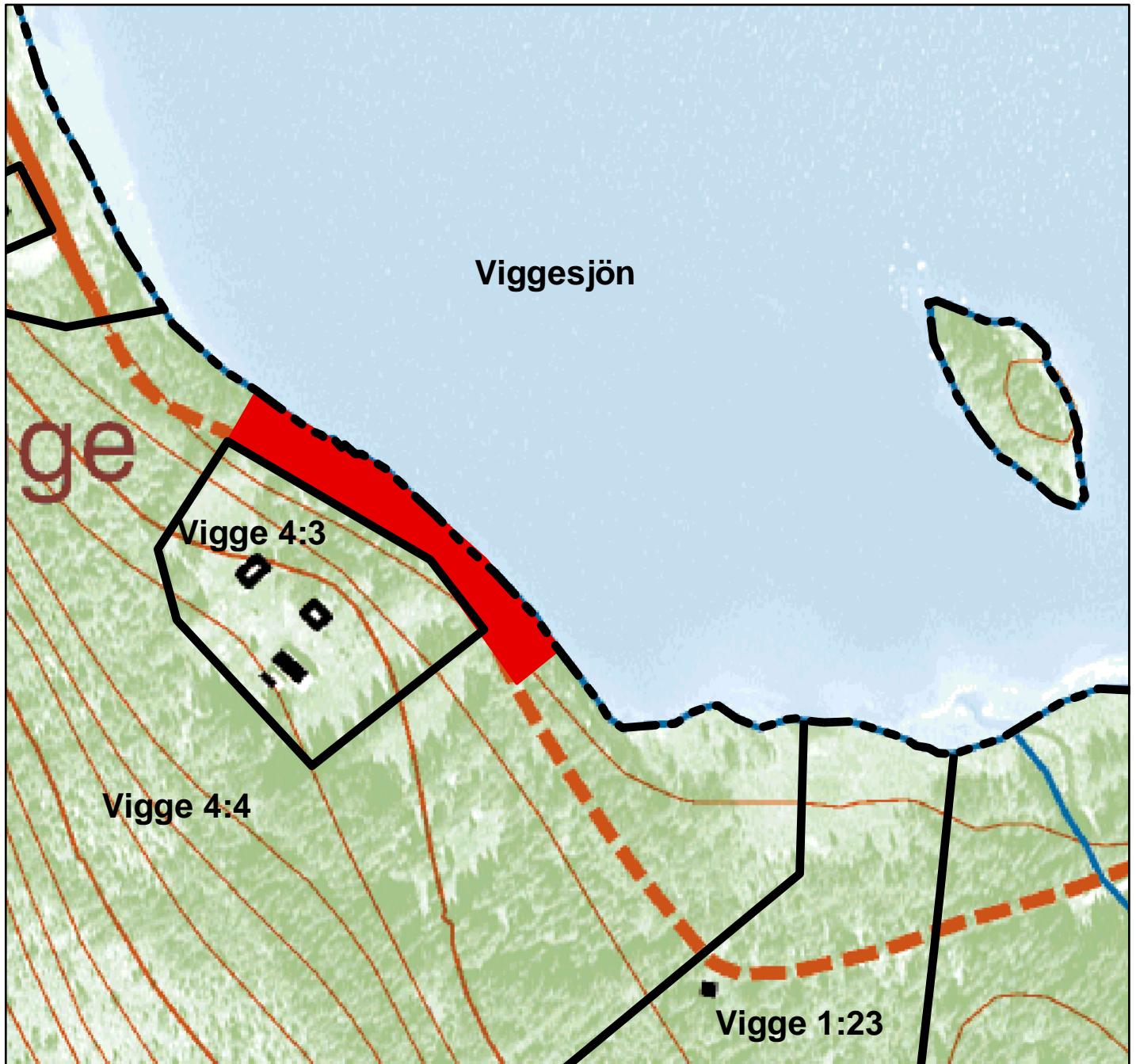
1:15 000

Dnr: 511-3211-02

Sönnajöbergens naturreservat

Område med undantag från föreskrift A6.

Bilaga 2

Länsstyrelsen Västernorrland. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188-Y

 Område med undantag från föreskrift A6

0 25 50 100 Meters
|-----|-----|-----|-----|

1:2 500

Inom rödmarkerat område har ägaren av fastigheten Vigge 4:3 rätt att utan tillstånd från länsstyrelsen röja buskar och träd med en mindre brösthöjdsdiameter än 10 centimeter. Grövre träd kräver tillstånd från länsstyrelsen innan de får tas bort.

Dnr: 511-3211-02

Skötselplan för Sönnasjöbergens naturreservat

Skötselplan för Sönnasjöbergens naturreservat

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

En ny skötselplan har tagits fram för att fastställa relevanta skötselområden och åtgärder samt för att uppdatera innehållet. Denna skötselplan ersätter den tidigare och används tillsammans med beslutet, bägge beslutade 2007-09-10 (Dnr 511-3211-02).

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning ska ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Reservatsfastigheten Vigge 4:4 belastas av servitut avseende rätt till vattentäkt, vattenledning och båtplats som gäller till förmån för Vigge 4:3 som ej ingår i reservatet. Övriga i reservatet ingående fastigheter saknar belastande servitut eller inskrivna nyttjanderätter.

Långskägglav

En art som skulle kunna bli föremål för dispensansökan är långskägg (*Usnea longissima* *VU). Den forskning som idag finns indikerar att utglesning, under vissa förhållanden, kan gynna tillväxten av laven. Det grundläggande syftet med reservatet är dock att bevara en naturlig förekomst, inte att åstadkomma högsta möjliga tillväxt hos laven. Om framtida forskning och uppföljning visar att åtgärder krävs för att kunna bevara långskägg i reservatet, exempelvis genom en viss utglesning eller bildning av luckor, behövs dispens för att kunna utföra sådana åtgärder. En sådan bedömning behöver även beakta artens status på andra lokaler i regionen, för att utröna om en generell minskning har skett. Vidare förutsätts att ovan nämnda forskning har utvärderats, och att starka indikationer finns på att åtgärderna kan fungera. I dagsläget bedöms inte kunskapsläget motivera dylika åtgärder. Den döda ved som bildas vid eventuella framtida åtgärder lämnas i reservatet.

En uppföljning, likt den utförd av T. Josefsson 2004** med fokus på den skogliga historiken i området bör utföras i hela reservatet. Minskar arten påtagligt, och denna minskning kan förklaras av skuggning, ska en utvärdering enligt ovan göras.

*) VU = sårbar enligt 2020 rödlista

**) Josefsson, T. 2004. Using a spatially precise approach to analyse the occurrence of *Usnea longissima* in relation to present and past stand structure - a case study in boreal Scandinavia. SLU, Umeå.

Naturvårdsbränning

Skogen på Sönnasjöbergen är uppkommen efter skogsbrand. För att bibehålla värden kopplade till löv bör naturvårdsbränningar genomföras. Att utföra kontrollerade naturvårdsbränningar inom området är dock med dagens teknik inte praktiskt möjligt då säkerheten inte kan garanteras till en rimlig kostnad. Om det i framtiden utvecklas tekniker som gör det möjligt att genomföra säkra naturvårdsbränningar i reservatet (inom skötselområde 1 (exklusive strandäng), 2, 3 och 4) bör dessa utföras. I dagsläget är det tvunget att använda alternativa skötselmetoder för att efterlikna storskaliga störningar. Exempel på detta kan vara selektiva avverkningar, då träd fälls eller ringbarkas. Gagnvirket lämnas i första hand som död ved, om mängden virke blir så stor att det blir ett problem bör virket forslas ut ur skötselområdet. Alternativt utförs skötselåtgärderna under en längre period för att undvika att en större mängd död ved skapas under en kort period.

Vägar

Vid avstyckningen från Vigge 4:1 och bildningen av Vigge 4:4 fastställdes att Vigge 4:4 (naturreservatet) erhöll del i Gålviken ga:4 (vägar). Förutsatt att avtal kan tecknas med markägare kommer besökare som åker bil till reservatet att få parkera före badplatsen vid Viggessjöns södra del och sedan gå fram till reservatet.

Jakt

Norra delen av reservatet ingår i Stöde södra viltvårdsområde och Stöde södra älgskötselområde, södra delen ingår i Tuna södra viltvårdsområde och Ortsjöns älgskötselområde.

Jakträtten i reservatet arrenderas ut till SCA i den södra delen och till en privatperson i den norra delen. Båda avtalen förlängs med en avtalsperiod om 5 år i sänder.

Life2Taiga

Reservatet ingår i EU-projektet Life2Taiga som har som syfte att öka och bevara den biologiska mångfalden i västlig taiga och bevara unik natur för kommande generationer. Åtgärderna inom projektet sker inom Natura 2000-områden och en plan för arbetet är framtaget inom projektet. Projektet pågår mellan 2023-2028.

Natura 2000

Hela reservatet ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. För Natura 2000-

området finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade habitat. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen. Vissa mål i bevarandeplanen har dock av praktiska skäl ej införlivats i skötselplanen för reservatet.

Anledningen till att området är utpekat att ingå i Natura 2000-nätverket enligt art- och habitatdirektivet är att det inom området finns den prioriterade naturtypen västlig taiga (9010) som är det främsta motivet för utpekandet. Andra naturtyper som förekommer är öppna svagt välvda mossor, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140), klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220) och skogsbevuxen myr (91D0). Även naturtypen skogsbevuxen myr (91D0) är av prioriterad naturtyp.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 5 skötselområden, se skötselkartan.

Skötselområde 1

Skog, myr och bäck

Övergripande mål

Att låta bäck-, myr- och de lövrika skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem (såsom gamla träd och döda stående och liggande träd) och därmed utgöra livsmiljö för bland annat vedlevande arter.

Målordikatorer:

- Skogen utvecklas från naturskog mot urskogartad skog

Åtgärder

Inga åtgärder, om inte uppföljningen av målen visar att långskägglaven kräver gynnande åtgärder. Eventuellt virket lämnas som död ved.

Observera att fastighetsägaren till Vigge 4:3 har rätt att utan tillstånd siktröja mindre buskar och träd, mindre än 10 cm diameter i brösthöjd, i området mellan fastigheten Vigge 4:3 och Viggesjön, se beslutets karta bilaga 2. Träd grövre än 10 cm i brösthöjd, får dock inte fällas av markägaren utan tillstånd av länsstyrelsen. De grövre träden är vackra och bör om möjligt stå kvar längs sjöstranden. Siktgator vid jaktpass kan få röjas efter tillstånd av länsstyrelsen.

Skötselområde 2

Lövrik ungskog

Övergripande mål

Att låta det tidigare hygget med den unga skogen utvecklas till en lövdominerad skog.

Målandikatorer:

- Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet
- Området har höga naturvärden knutna till lövträd

Åtgärder

- Ringbarkning
För att skapa död ved kan enstaka lövträd ringbarkas. Allt fällt virke lämnas som död ved.
- Röjning av gran
Ta bort inväxande gran.
- Uppföljning av insektsfauna
Inventering och uppföljning av insektsfauna bör ske.
- Hägn
Missgynnas lövplantor i stor utsträckning på grund av älg- och hjortbete bör det anläggas hägn i mindre delar av området. När plantorna kommit över beteshöjd tas hägnet bort.

Skötselområde 3

Lövriska barrskogar/lövbrännan

Övergripande mål

Att bibehålla en lövrik barrskog och gynna naturvärden knutna till lövträd. Både gamla lövträd och lövträdsföryngring ska gynnas inom skötselområdet.

Målandikatorer:

- Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet
- Beståndsstrukturen är öppen/halvöppen med ett gott ljusinsläpp till marken.

Åtgärder

■ Lövträds gynnande åtgärder

Syftet med åtgärderna i området är att skapa en miljö som är gynnsam för de lövträd som redan växer i området. Först och främst inriktas åtgärderna mot granar som kan ringbarkas, skadas, fällas och allt gagnvirke lämnas som död ved. Ringbarkning av gran utförs för att grovt härma brand. För att undvika angrepp av granbarkborre bör ringbarkning av gran ske efter granbarkborrarnas huvudsvärmning som sker runt mitten av maj till mitten av juni och vid kustnära och svalare oobjekt sker huvudsvärmningen något senare. Undantagsvis får enstaka aspar fällas för att bilda rotskott. Aspar med tickor ska sparas.

På en längre sikt, år 2025 - 2040, ska åtgärderna utmynna i att en ny generation lövträd växer inom området.

- Uppföljning av långskägg
Innan lövgynnande åtgärder påbörjas ska en återinventering och kartläggning av långskäggs förekomst göras. Återfinns långskägg i skötselområdet bör de lövgynnande åtgärderna utföras på ett sådant sätt som inte påverkar lavens förekomst och spridning negativt. Därefter sker uppföljning vart 6:e år.
- Uppföljning av insektsfauna
Inventering och uppföljning av insektsfauna bör ske.
- Skapa en ny generation lövträd
Om uppföljningen visar att ovanstående lövträds gynnande åtgärder inte är lämpliga för att bäst bevara naturvärden knutna till lövträd ska en annan metod väljas. Om framtida forskning eller skötselrekommendationer ger kunskap som rekommenderar andra metoder för att bäst bevara naturvärden i lövskog ska dessa användas.
- Hägn
Missgynnas lövplantor i stor utsträckning på grund av älg- och hjortbete bör det anläggas hägn i mindre delar av området. Fällda granar kan med fördel nyttjas som virke till hägnet.

I detta skötselområde bedöms sannolikheten att lyckas med lövträdsföryngring vara stor. Beroende på hur hårt betetrycket är från älg- och hjortdjur kan åtminstone delar behöva hägnas in för att skydda plantorna. Förslagsvis maximalt en hektar stora hägn.

Skötselområde 4

Lövrik skog på gammal inägomark

Övergripande mål

Att låta den unga skogen utvecklas till en lövnaturskog och gynna naturvärden knutna till lövträd.

Målordikatorer:

- Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet
- Området har höga naturvärden knutna till lövträd.
- Föryngring av lövträd ska förekomma och åldersspridning finnas.

Åtgärder

- Røjning av gran
Åtgärden innebär att all gran saneras från området för att skapa en ny generation lövträd.
- Uppföljning av insektsfauna
Inventering och uppföljning av insektsfauna bör ske.
- Ringbarkning/Fällning
För att skapa en åldersvariation eller öka mängden död ved av lövträd kan ringbarkning utföras där de ringbarkade träden lämnas kvar som död ved i området. I enstaka fall kan asp fällas för att skapa föryngring genom rotskott. Aspar med tickor sparas.

■ Hägn

Missgynnas lövplantor i stor utsträckning på grund av älg- och hjortbete bör det anläggas hägn i mindre delar av området. När plantorna kommit över beteshöjd tas hägnet bort.

I detta skötselområde bedöms chansen att lyckas med lövträdsföryngring vara stor. Beroende på hur hårt betetrycket är från älg- och hjortdjur kan åtminstone delar behöva hägnas in för att skydda plantorna. Förslagsvis maximalt en hektar stora hägn.

Skötselområde 5

Information och tillgänglighet

Omfattar hela reservatet.

Övergripande mål

Att låta området vara tillgängligt för allmänheten.

Målordikatorer:

- En stigslinga är anlagd
- Aktuell information om reservatet finns på länsstyrelsens hemsida
- Informationstavlor och parkeringsplats har iordningsställts

Åtgärder

- Informationstavlor
Två informationstavlor sätts upp. En vid badplatsen utanför reservatet och den andra inne i reservatet vid vägen som kommer från Sör-Vigge. Förslag till deras läge framgår av skötselkartan.
- Parkeringsplats
En parkeringsplats med plats för två till tre bilar anläggs vid Vigge badplats. Förslag till läge framgår av skötselkartan. Avtal sluts med markägare innan parkeringsytan upptas.
- Information på hemsida
En beskrivning av området läggs ut på länsstyrelsens hemsida.
- Stig
En stigslinga anläggs som går upp till utsiktspunkten och vidare längs Kämpatjärnsbäcken till den lövrika sluttningen och tillbaka ned för berget.
- Rastplats
En enkel rastplats anläggs vid utsiktspunkten.
- Vägvisning
Vägvisare finns längs stigen vid början, förgrening och utsiktsplats.
- Informationsstig
Stigen som anläggs ska informera om lövbrännan och områdets lövvärden.
- Gångbro
Där stigen passerar Kämpatjärnsbäcken i väst är det begränsad passage. I framtiden, om förvaltningen anser att det är nödvändigt, kan en spång eller bro byggas för att underlätta framkomligheten.

Förutsatt att avtal om nyttjanderätt av väg och parkeringsplats kan träffas med berörda mark- och sakägare leds besökare till reservatet via badplatsen vid Viggessjön därav placeringen av informationsskylt och parkeringsplats.

Inga sopbehållare sätts upp utan besökare anmodas ta med sig sitt avfall hem.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Informationstavlor	5	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Parkeringsplats	5	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information på hemsida	5	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Stig	5	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Rastplats	5	2007	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Lövträdsgynnande åtgärder	3	2010	från 2010 till 2040	reservatsanslag
1	Vägvisning	5	2008	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Röjning av gran	4	2023	vid behov	reservatsanslag
1	Ringbarkning	2	2023	vid behov	reservatsanslag
1	Uppföljning av långskägg	3	2013	vert 6:e år	reservatsanslag
1	Röjning av gran	2	2023	vid behov	reservatsanslag
1	Uppföljning av insektsfauna	3	2023	vert 10:e år	reservatsanslag
1	Uppföljning av insektsfauna	4	2023	vert 10:e år	reservatsanslag
1	Uppföljning av insektsfauna	2	2023	vert 10:e år	reservatsanslag
2	Skapa en ny generation lövträd	3	2040	senast 2040	reservatsanslag
2	Ringbarkning/Fällning	4	2023	vid behov	reservatsanslag
2	Hägn	4	2023	vid behov	reservatsanslag
2	Informationsstig	5	2023	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Hägn	2	2023	vid behov	reservatsanslag
3	Hägn	3	2023	vid behov	reservatsanslag
3	Gångbro	5	2023	vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen. Uppföljningen av Natura 2000-området och reservatet ska samordnas så långt det är möjligt. Uppföljningen bör omfatta hela reservatet. Då det redan finns omfattande inventeringar av olika organismgrupper i reservatet bör dessa upprepas för att ge en bild av vilka arter som finns kvar och vilka som försvinner respektive tillkommer. Lövandelen i stort (hela reservatet) och i synnerhet inom skötselområde 2, 3 och 4 är viktiga uppföljande parametrar, grundyta, diameter-utveckling och lövträdplantor per hektar. Se även uppföljningen i Natura 2000-områdets bevarandeplanen.

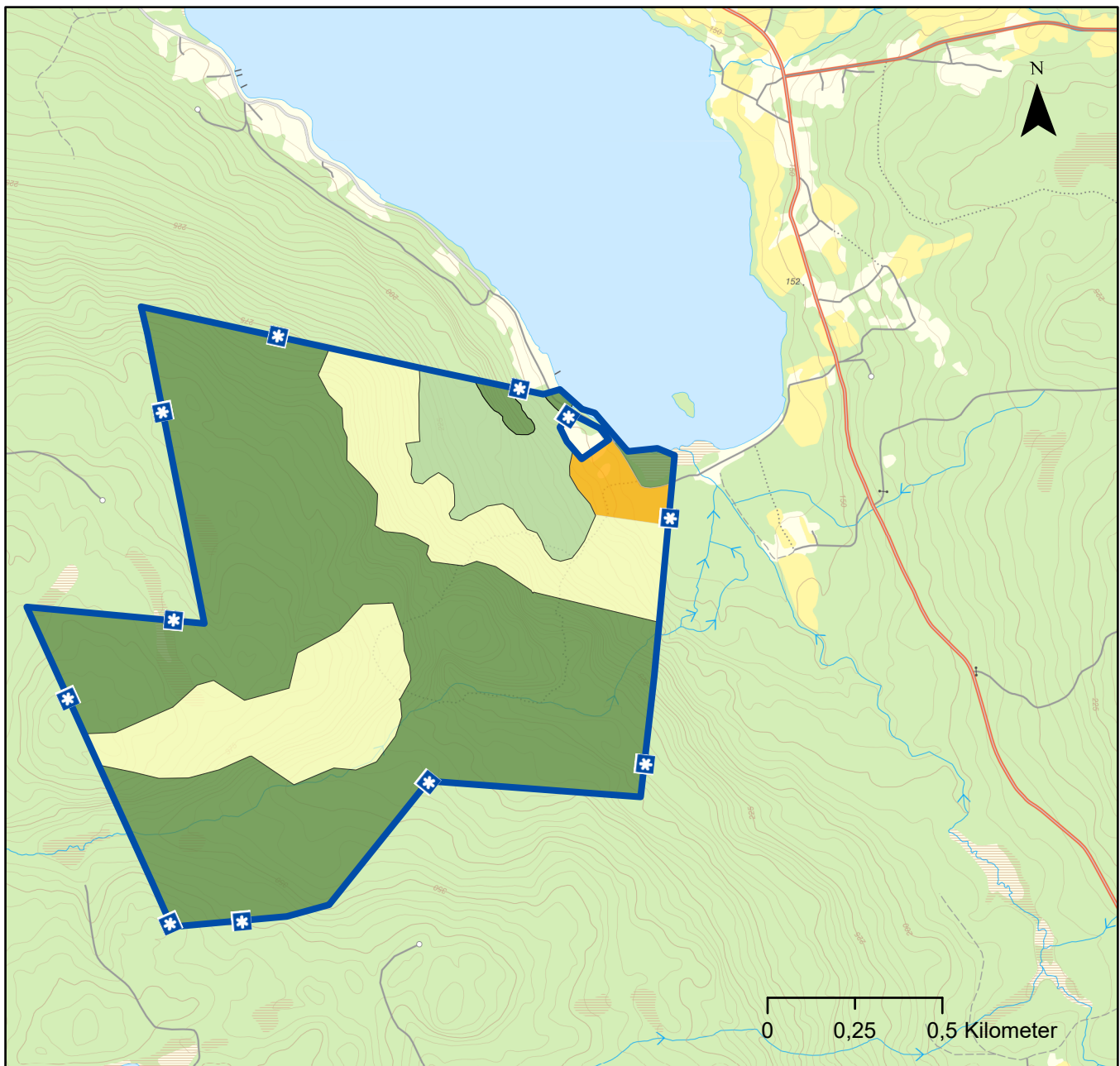
Förekomsten av den starkt hotade arten slät taggsvamp (*Sarcodon leucopus*) bör följas och dokumenteras. Eftersök bör göras i framför allt skötselområde 2,3 och 4 där lämplig miljö finns.

Sammanfattning av uppföljningsbara mål

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	Skogen utvecklas från naturskog mot urskogartad skog	var 10:e år
2	Området har höga naturvärden knutna till lövträd	var 10:e år
2	Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet	var 10:e år
3	Beståndsstrukturen är öppen/halvöppen med ett gott ljusinsläpp till marken.	var 5:e år
3	Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet	var 10:e år
4	Föryngring av lövträd ska förekomma och åldersspridning finnas.	löpande tillsyn
4	Området har höga naturvärden knutna till lövträd.	löpande tillsyn
4	Förutsättningar för slät taggsvamp finns i naturreservatet	var 10:e år
5	Informationstavlor och parkeringsplats har iordningsställts	löpande tillsyn
5	Aktuell information om reservatet finns på länsstyrelsens hemsida	löpande tillsyn
5	En stigslinga är anlagd	löpande tillsyn

Sönnasjöbergens naturreservat

Skötselkarta

- Reservatsgräns
- Skötselområde 1
- Skötselområde 2
- Skötselområde 3

- Skötselområde 4
- Skötselområde 5 (hela reservatet)

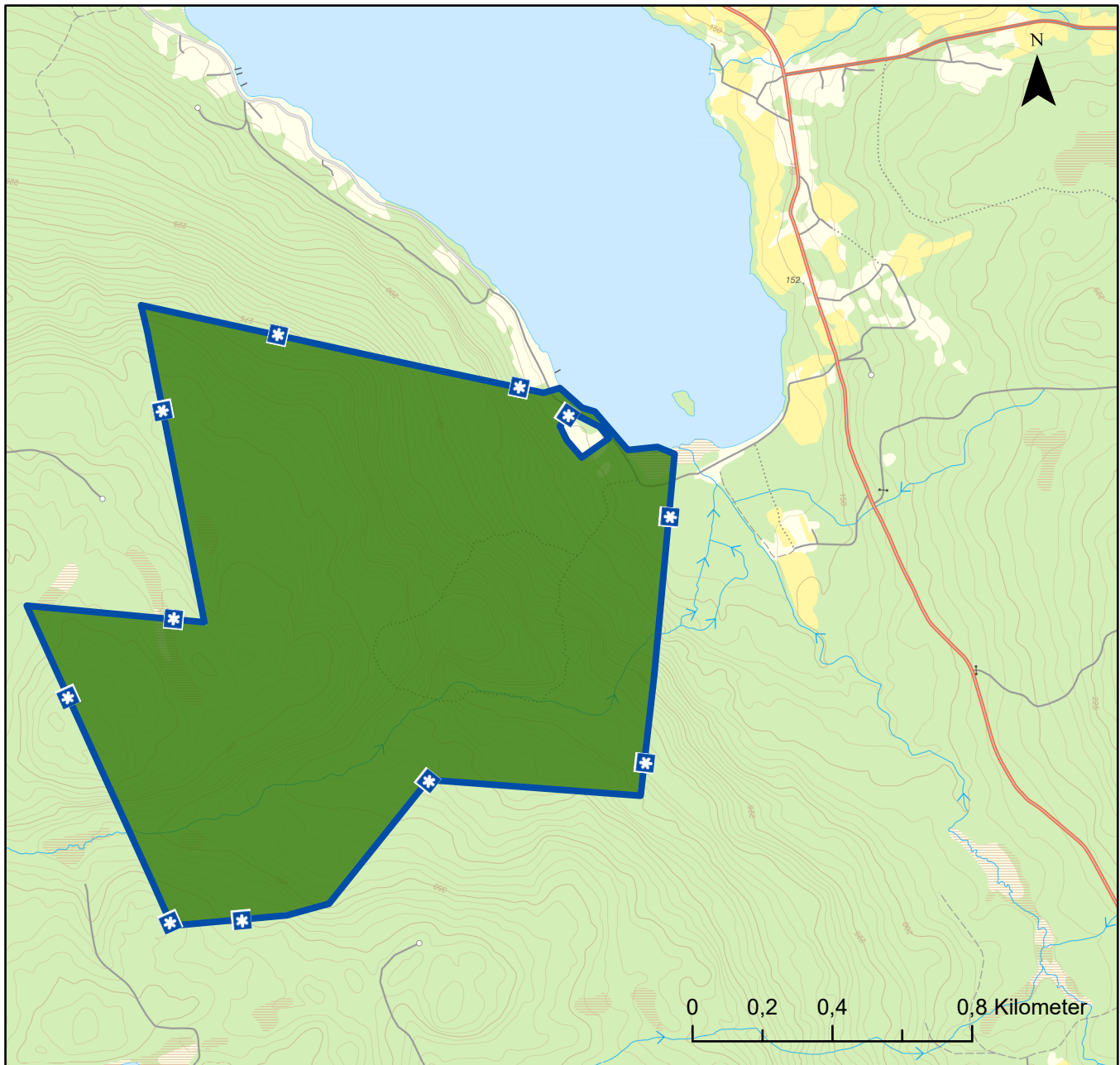
© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västernorrland

Sönнасjöbergens naturreservat

Natura 2000-område

- Reservatsgräns
- Natura 2000-område (hela reservatet)

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västernorrland

Artförteckning över Sönnasjöbergens naturreservat

Här nedan följer en sammanställning i tabellform av arter påträffade i området. Det är möjligt att några av förekomsterna ligger strax utanför reservatsgränsen. De första fälten i tabellerna kräver ingen närmare förklaring. I de två sista fälten redovisas källan till observationen och om arten i fråga är rödlistad i 2005 års rödlista. Rödlistorna uppdateras normalt vart femte år. ArtDatabanken tar fram den svenska rödlistan, där alla arter är kategoriserade enligt ett system efter risken för utdöende. De mest hotade arterna är placerade i kategori RE (regionally extinct) försvunnen, sedan följer i tur och ordning: CE (critically endangered) akut hotad, EN (endangered) starkt hotad, VU (vulnerable) sårbar, NT (near threatened) missgynnad och DD (data deficient) kunskapsbrist. Vanligt förekommande arter placeras i kategori LC, least concern, livskraftig eller NE not evaluated ej bedömd.

Svampar

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Substrat	Referens	Rödliste kategori
Fårticka	<i>Albatrellus ovinus</i>			5	
Röd flugsvamp	<i>Amanita muscaria</i>			5	
Honungsskivling	<i>Armillariella mella</i>			5	
Violett geléskål	<i>Ascocoryne sarcoides</i>			5	
Karljohan	<i>Boletus edulis</i>			5	
Rödbrun stensopp	<i>Boletus pinophilus</i>			5	
Dvärggullhorn	<i>Calocera furcata</i>			5	
Kantarell	<i>Cantharellus cibarius</i>			5	
Slingerticka	<i>Cerena unicolor</i>			5	
Kritmussling	<i>Cheimonophyllum candidissimum</i>			5	
Rabarbersvamp	<i>Chroogomphus rutilus</i>			5	
Vedtrattskivling	<i>Clitocybe lignatilis</i>	Oklart	Oklart	5, 8	
Grön trattskivling	<i>Clitocybe odora</i>			5	
Brosknagelskivling	<i>Colybia confluens</i>			5	
Fläcknagelskivling	<i>Collybia maculata</i>			5	
Skinnticka	<i>Coltricia perennis</i>			5	
Blekviolett spindling	<i>Cortinarius alboviolaceus</i>			5	
	<i>Cortinarius anomalus</i>			5	
Aprikosspindling	<i>Cortinarius armeniacus</i>			5	
Rödbandad spindling	<i>Cortinarius armillatus</i>			5	
	<i>Cortinarius Balaustinus</i>			5	
	<i>Cortinarius Betulinus</i>			5	
Brun ullspindling	<i>Cortinarius bivelus</i>			5	
	<i>Cortinarius bovinus</i>			5	
Umbraspindling	<i>Cortinarius brunneus</i>			5	
	<i>Cortinarius calopus</i>			5	
	<i>Cortinarius colymbadinus</i>			5	
	<i>Cortinarius cratitius</i>			5	
Gulskivlig kanelspindling	<i>Cortinarius croceus</i>			5	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Substrat	Referens	Rödliste kategori
Mörkpucklig spindling	<i>Cortinarius decipiens</i>			5	
Gulspindling	<i>Cortinarius delibutus</i>			5	
Kejsarspindling	<i>Cortinarius elegantior</i>			5	NT
Broskspindling	<i>Cortinarius duracinus</i>			5	
Pelargonspindling	<i>Cortinarius flexipes</i>			5	
	<i>Cortinarius fulvescens</i>			5	
Gulbandad spindling	<i>Cortinarius gentilis</i>			5	
Ullspindling	<i>Cortinarius laniger</i>			5	
	<i>Cortinarius malachinus</i>			5	
Grönköttig spindling	<i>Cortinarius malicorus</i>			5	
	<i>Cortinarius meleopallens</i>			5	
	<i>Cortinarius muscigenus</i>			5	
Jodoformspindling	<i>Cortinarius obtusus</i>			5	
Blekskivig spindling	<i>Cortinarius ochrophyllus</i>			5	
	<i>Cortinarius paragaudis</i>			5	
Kragspindling	<i>Cortinarius parvannulatus</i>			5	
Tofsspindling	<i>Cortinarius pholideus</i>			5	
Purpurfotad spindling	<i>Cortinarius porphyropus</i>			5	
	<i>Cortinarius privignus</i>			5	
Rättikspindling	<i>Cortinarius raphanoides</i>			5	
Rödskivig kanelspindling	<i>Cortinarius semisanguineus</i>			5	
	<i>Cortinarius spilomeus</i>			5	
Honungsspindling	<i>Cortinarius stillatus</i>			5	
Bårdspindling	<i>Cortinarius subalteatus</i>			5	
	<i>Cortinarius subsertipes</i>			5	
Blek lökspindling	<i>Cortinarius talus</i>			5	
Bockspindling	<i>Cortinarius traganus</i>			5	
Trappspindling	<i>Cortinarius trivialis</i>			5	
Gallspindling	<i>Cortinarius vibratilis</i>			5	
Fjällmussling	<i>Crepidotus calolepis</i>			5	
Mössmurkling	<i>Cudonia circinnaus</i>			5	
Rödgrå grynskivling	<i>Cystoderma charcharis</i>			5	
Sälglätt	<i>Cythidia salicina</i>			5	
Skivticka	<i>Daedaleopsis septentrionalis</i>			5	
Vårkrös	<i>Exidia glandulosa</i>			5	
Vårtskrälling	<i>Flammulaster limulata</i>			5	
Fnöskticka	<i>Fomes fomentarius</i>			5	
Klibbticka	<i>Fomitopsis pinicola</i>			5	
Trollsmör	<i>Fuligo septica</i>			5	
Borsttagging	<i>Gloidon strigosus</i>	Oklart	Oklart	5, 8	VU
Citronslenskivling	<i>Gomphidius glutinosa</i>			5	
Fläckig bitterskivling	<i>Gymnopilus penetrans</i>			5	
Biskopsmössa	<i>Gyromitra infula</i>			5	
Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	Oklart	Sälg	4, 5, 9	VU
Koralltaggvamp	<i>Hericium coralloides</i>	2005 m fl	Asp	2, 5, 8	NT
Orange taggvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>			5	
Dropptaggvamp	<i>Hydnellum rufescens</i>			5	
Rödgul taggvamp	<i>Hydnellum rufescens</i>			5	
Toppvaxing	<i>Hygrocybe conica</i>			5	
Sotvaxing	<i>Hygrophorus camarophyllus</i>			5	
Beskvaxing	<i>Hygrophorus erubescens</i>			5	
Äggvaxing	<i>Hygrophorus melizeus</i>			5	

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Substrat	Referens	Rödliste kategori
Kantöra	<i>Hymenochaete tabacina</i>			5	
Piggplätt	<i>Hyphoderma radula</i>			5	
Sidentråding	<i>Inocybe geophylla</i>			5	
Löktråding	<i>Inocybe mixtilis</i>			5	
Sprängticka	<i>Inonotus obliquus</i>			5	
Rävticka	<i>Inonotus rheades</i>			5	
Sommarstubbskivling	<i>Kuehneromyces myriadophyllus</i>			5	
Ametistskivling	<i>Laccaria amethystina</i>			5	
Laxskivling	<i>Laccaria laccata</i>			5	
Kokosrika	<i>Lactarius glyciosmus</i>			5	
Gulskivig riska	<i>Lactarius hygginus</i>			5	
Alabasterriska	<i>Lactarius resimus</i>			5	
Pepparriska	<i>Lactarius rufus</i>			5	
Skäggriska	<i>Lactarius torminosus</i>			5	
Skogsriska	<i>Lactarius trivialis</i>			5	
Lilariska	<i>Lactarius uvidus</i>			5	
Gråriska	<i>Lactarius vietus</i>			5	
Björksopp	<i>Leccinium scabrum</i>			5	
Tegelsopp	<i>Laccinium versipelle</i>			5	
Vargmjölk	<i>Lycogala epidendron</i>			5	
Tagelbrosking	<i>Marasmius androsaceus</i>			5	
Dvärgbrosking	<i>Marasmius epiphyllus</i>			5	
Barrbrosking	<i>Micromphale perforans</i>			5	
Rynkhätta	<i>Mycena galericulata</i>			5	
Blodhätta	<i>Mycena haematopus</i>			5	
Rättikhätta	<i>Mycena pura</i>			5	
Rödeggad hätta	<i>Mycena rubromarginata</i>			5	
Strecknagelskivling	<i>Oudemansiella platyphylla</i>			5	
Grönmussling	<i>Panellus serotinus</i>			5	
Pluggskivling	<i>Paxillus involutus</i>			5	
Sälgticka	<i>Phellinus conchatus</i>			5	
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>			5	
Eldticka	<i>Phellinus igniarius</i>			5	
Valkticka	<i>Phellinus laevigatus</i>			5	
Björkeldticka	<i>Phellinus lundellii</i>			5	
Svart eldticka	<i>Phellinus nigricans</i>			5	
Aspticka	<i>Phellinus tremulae</i>			5	
Svart taggsvamp	<i>Phellodon niger</i>			5	NT
Björkticka	<i>Piptoporus betulinus</i>			5	
Blek ostronskivling	<i>Pleurotus pulmonarius</i>			5	
Sommarticka	<i>Polyporus ciliatus</i>			5	
Strumpticka	<i>Polyporus varius</i>			5	
Cinnoberticka	<i>Pycnoporus cinnabarinus</i>			5	
Rynkad tofsskivling	<i>Rozites carperata</i>			5	
Svedkremla	<i>Russula adusta</i>			5	
Grönkremla	<i>Russula aeruginea</i>			5	
Guldkremla	<i>Russula aurata</i>			5	
Blek giftkremla	<i>Russula betularum</i>			5	
Tegelkremla	<i>Russula decolorans</i>			5	
Spädkremla	<i>Russula gracillima</i>			5	
Storkremla	<i>Russula paludosa</i>			5	
Siennakremla	<i>Russula puellaris</i>			5	
Vinkremla	<i>Russula vinosa</i>			5	
Sillkremla	<i>Russula xerampelina</i>			5	
Slät taggsvamp	<i>Sarcodon leucopus</i>		Under gran	1, 5	EN

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Substrat	Referens	Rödliste kategori
Taggticka	<i>Sistrotrema confluens</i>			5	
Borstsinn	<i>Streum hirsutum</i>			5	
Örsopp	<i>Suillus bovinus</i>			5	
Smörsopp	<i>Suillus luteus</i>			5	
Sandsopp	<i>Suillus variegatus</i>			5	
Zonticka	<i>Trametes zonatella</i>			5	
Rättikmusseron	<i>Tricholoma album</i>			5	
Såpmusseron	<i>Tricholoma saponaceum</i>			5	
Kantmusseron	<i>Tricholoma sejunctum</i>			5	NT
Gallmusseron	<i>Tricholoma virgatum</i>			5	
Frätsinn	<i>Vuilleminia comedens</i>			5	
Sammetssopp	<i>Xerocomus subtomentosus</i>			5	
Rostnavig	<i>Xeromphalina campanella</i>			5	

Lavar

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Substrat	Referenser	Rödliste kategori
Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	2005 m fl	Gran	2, 3	
Talltagel	<i>Bryoria fremontii</i>	1989		3	
Nästlav	<i>Bryoria furcellata</i>	1989	Björk, gran	3	
Violettblå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	1989	Gran, björk, säl	3	NT
Vitgrynig nållav	<i>Chaenotheca subroscida</i>	1989	Gran	3	
Aspgelelav	<i>Collema subnigrescens</i>	1989	Asp	3	NT
Skuggblåslav	<i>Hypogymnia vittata</i>	1989	Klippa	3	
Skinlav	<i>Leptogium saturninum</i>	1989	Asp	3	
Dvärgtufs	<i>Leptogium teretiusculum</i>	1989	Asp	3	
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	2005 m fl	Säl, asp, björk	2, 3	NT
Bårdlav	<i>Nephroma parile</i>	1989	Asp, säl	3	
Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	1989	Asp, säl	3	
Luddlav	<i>Leptogium resupinatum</i>	1989	Asp, säl	3	
Korallblylav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	1989	Asp, säl	3	
Gytterlav	<i>Pannaria pezizoides</i>	1989	Mossa	3	
Grynig filtlav	<i>Peltigera collina</i>	1989	Mossa	3	
Småflikig brosklav	<i>Ramalina sinensis</i>	2005 m fl	Asp	2, 3	NT
Långskägg	<i>Usnea longissima</i>	1988	Björk	3, 9	VU

Kärlväxter

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Biotop	Referenser	Rödliste kategori
Ögonpyrola	<i>Moneses uniflora</i>	Oklart		9	
Ormbär	<i>Paris quadrifolia</i>	2005	Barnnattskog	*	
Liljekonvalj	<i>Convallaria majalis</i>	Oklart		9	
Knärot	<i>Godyera repens</i>	2005	Barnnattskog	*	
Skogsfru	<i>Epipogium aphyllum</i>		Sumpskog	9	NT

Fåglar

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	År	Kommentar	Referenser	Rödliste kategori
Järpe	<i>Bonasa bonasia</i>	Oklart	Observerad	7	
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Oklart	Observerad	7	
Fjällvråk	<i>Buteo lagopus</i>			7	NT
Morkulla	<i>Scolopax rusticola</i>			7	
Skogssnäppa	<i>Tringa ochropus</i>			7	
Drillsnäppa	<i>Tringa hypoleucos</i>			7	
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>			7	
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>			7	
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>			7	
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	Oklart	Observerad	7, 10	NT
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	2005 m fl	Spårtecken		VU
Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>			7	
Sädesärta	<i>Motacilla alba</i>			7	
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>			7	
Koltrast	<i>Turdus merula</i>			7	
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>			7	
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>			7	
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>			7	
Ärtsångare	<i>Sylvia curruca</i>			7	
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>			7	
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			7	
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>			7	
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>			7	
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>			7	
Mindre flugsnappare	<i>Ficedula parva</i>		Observerad	9	NT
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>			7	
Talltita	<i>Parus montanus</i>			7	
Svartmes	<i>Parus ater</i>			7	
Blåmes	<i>Parus caeruleus</i>			7	
Talgoxe	<i>Parus major</i>			7	
Lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>			7	NT
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>			7	
Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>			7	
Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>			7	

Insekter

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Familj	Ref.	Rödliste kategori
	<i>Ptinella tenella</i>	Ptilidae (fjädervingar)	12	-
	<i>Pteryx suturalis</i>	Ptilidae (fjädervingar)	12	-
	<i>Anisotoma glabra</i>	Leiodidae (jordsvampbaggar)	12	-
	<i>Agathidium mandibulare</i>	Leiodidae (jordsvampbaggar)	12	NT
	<i>Agathidium rotundatum</i>	Leiodidae (jordsvampbaggar)	12	-
	<i>Agathidium bicolor</i>	Leiodidae (jordsvampbaggar)	12	-
	<i>Agathidium nigrinum</i>	Leiodidae (jordsvampbaggar)	12	NT
	<i>Eutheia linearis</i>	Scydmaenidae (mycelbaggar)	12	-
	<i>NevrAPHES coronatus</i>	Scydmaenidae (mycelbaggar)	12	-
	<i>Stenichnus bicolor</i>	Scydmaenidae (mycelbaggar)	12	-
	<i>Microscydms minimus</i>	Scydmaenidae (mycelbaggar)	12	-
	<i>Schaphisoma agaricium</i>	Scaphididae (droppbaggar)	12	-
	<i>Gabrius expectatus</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Familj	Ref.	Rödliste kategori
	<i>Gabrius splendidulus</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Quedius plagiatus</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Atrecus longiceps</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Atrecus pilicornis</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Acrulia inflata</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Phloenomus lapponicus</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Phloephora testacea</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Dadobia immersa</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Atheta picipes</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Dinarea aequata</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Dinarea linearis</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Dinarea arcana</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Bolitochara mulsanti</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Leptusa pulchella</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Leptusa norvegica</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Leptusa fumida</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Anomognathus cuspidatus</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Placusa tachyporoides</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	-
	<i>Cyphea curtula</i>	Staphylinidae (kortvingar)	12	NT
	<i>Biblophorus bicolor</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Biblophorus minutus</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Euplectus piceus</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Euplectus decipiens</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Euplectus punctatus</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Euplectus karsteni</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Euplectus fauveli</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Tyrus mucronatus</i>	Pselaphidae (klubbhornsbaggar)	12	-
	<i>Platysoma minor</i>	Histeridae (stumpbaggar)	12	-
	<i>Platycerus caprea</i>	Lucanidae (ekoxar)	12	-
	<i>Dictyopectera aurora</i>	Lycidae (rödvingebaggar)	12	-
	<i>Harminus undulatus</i>	Elateridae (knäppare)	12	-
	<i>Denticollis linearis</i>	Elateridae (knäppare)	12	-
	<i>Ampedus nigrinus</i>	Elateridae (knäppare)	12	-
Orange rödrock	<i>Ampedus nigroflavus</i>	Elateridae (knäppare)	12	NT
	<i>Melanotus castanipes</i>	Elateridae (knäppare)	12	-
	<i>Ptinus subpilosus</i>	Ptinidae (tjuvbaggar)	12	-
	<i>Hylocoetes dermestoides</i>	Lymexylidae (varvsflugor)	12	-
	<i>Epurea angustula</i>	Nitidulidae (glansbaggar)	12	-
	<i>Epurea contractula</i>	Nitidulidae (glansbaggar)	12	-
	<i>Epurea booreela</i>	Nitidulidae (glansbaggar)	12	-
	<i>Glisrochilus hortensis</i>	Nitidulidae (glansbaggar)	12	-
	<i>Rhizophagus ferrugineus</i>	Rhizophagidae (barkglansbaggar)	12	-
	<i>Rhizophagus dispar</i>	Rhizophagidae (barkglansbaggar)	12	-
	<i>Rhizophagus nitidulus</i>	Rhizophagidae (barkglansbaggar)	12	-
	<i>Rhizophagus parvulus</i>	Rhizophagidae (barkglansbaggar)	12	-
	<i>Cryptophagus badius</i>	Cryptophagidae (fuktbaggar)	12	-
	<i>Atomaria pulchra</i>	Cryptophagidae (fuktbaggar)	12	-
	<i>Triplax aenea</i>	Erytolidae (trädsvampbaggar)	12	-
	<i>Cerylon histeroides</i>	Cerylonidae	12	-
	<i>Cerylon ferrugineum</i>	Cerylonidae	12	-
	<i>Endomychus coccinerus</i>	Endomychidae (svampbaggar)	12	-
	<i>Latridius consimilis</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Enicmus rugosus</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Enicmus fungicola</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Cartodere constricta</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Corticaria lapponica</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Familj	Ref.	Rödliste kategori
	<i>Corticaria interstitialis</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Corticaria rubripes</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Corticaria longicollis</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Corticaria crenicollis</i>	Latridiidae (mögelbaggar)	12	-
	<i>Cis lineatocribatus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis nitidus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis jaquemarti</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis glabratus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis comptus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis punctulatus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Cis bidentatus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Ortocis alni</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Ortocis festivus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Sulcacis affinis</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Rhopalodontus strandi</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
	<i>Octotemnus glabriculus</i>	Cisidae (trädsvampborrare)	12	-
Rödalsad vedsvampbagge	<i>Mycetophagus fulvicollis</i>	Mycetopogonidae (vedsvampbaggar)	12	VU
	<i>Schizotus pectinicornis</i>	Pyrochroidae (kardinalbaggar)	12	-
	<i>Rabocerus gabrieli</i>	Salpingidae (trädbasbaggar)	12	-
Vanlig svampsvartbagge	<i>Bolitophagus reticulatus</i>	Tenebrionidae (svartbaggar)	12	-
	<i>Anaspis rufilabris</i>	Anaspidae (ristbaggar)	12	-
Blåvingad lövsampbagge	<i>Tetratoma fungorum</i>	Tetratomidae (lövsvampbaggar)	12	-
Djupsvart brunbagge	<i>Melandrya dubia</i>	Melandryidae (brunbaggar)	12	VU
Lövträdlöpare	<i>Rhagium mordax</i>	Cerambycidae (långhorningar)	12	-
Barrträdlöpare	<i>Rhagium inquisitor</i>	Cerambycidae (långhorningar)	12	-
Skulderbock	<i>Oxymirus cursor</i>	Cerambycidae (långhorningar)	12	-
Gråbandad barkbock	<i>Xylotrechus rusticus</i>	Cerambycidae (långhorningar)	12	-
Björkvedbock	<i>Saperda scalaris</i>	Cerambycidae (långhorningar)	12	-
	<i>Rhyncolus chloropus</i>	Curculionidae (vivlar)	12	-
Hårig dvärgborre	<i>Crypturgus hispidulus</i>	Scolytidae (barkborrar)	12	-
Albarkborre	<i>Dryocoetes alni</i>	Scolytidae (barkborrar)	12	-
Nordlig barkborre	<i>Dryocoetes hectographus</i>	Scolytidae (barkborrar)	12	-
Husborre	<i>Trypodendron domesticum</i>	Scolytidae (barkborrar)	12	-
Björksplintborre	<i>Scolytus ratzeburgi</i>	Scolytidae (barkborrar)	12	-

Referenser

1. Anon 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar. *Naturvårdsverket rapport 5609*
2. Henriksson, J. 2005. Rödlistade arter i det blivande naturreservatet Sönnasjöberget i Sundsvalls kommun. *Amalina Natur och Miljökonsults rapporter om rödlistade och sällsynta arter*, nr 7.
3. Hermansson, J.-O. 1990. Lavarna på Sönnasjöberget. Översiktlig inventering av lavfloran gjord den 21 oktober 1989. *Medelpads Natur nr 1/90* sid 12-15.
4. Linder, P. 1989. *Lövbrännan i Sönnasjöberget*. Institutionen för skoglig ståndortslära SLU, Umeå.
5. Lindström, H. & Tedebrand, J.-O. 1991. Storsvampfloran i lövbrännan vid Viggesjön i Medelpad. *Natur i Norr 10:1*, s 1-9.
6. Näström, B., Tedebrand, J.-O. & Wallvik, J. 1991. Långskägg *Usnea longissima*. *Symposium i Sundsvalls stadshus, lördag 9 november 1991. Sundsvalls naturskyddsförening*.
7. Utdrag ur nationella rapportsystemet för fåglar, Svalan, (1980-01-01 – 2007-05-16). <http://artportalen.se/birds/default.asp>
8. Simonsson, P. 1992. *Bildandet av Viggebrännans naturreservat, Stöde socken, Sundsvalls kommun. Förslag till beslut daterat 1992-11-11*. (Utkast, ej antaget).
9. Tedebrand, J.-O. 1994. Lövbrännan vid Viggesjön i Stöde – en pärla i hembygdens natur. *Stöde sockenmagasin, nr 1, sid 12-13*.
11. Tedebrand, J.-O. Opubl. *Storsvampfloran i lövbrännan vid Viggesjön, Medelpad*. Opublicerad inventeringsrapport.
12. Wikars, Lars-Ove. Odat. *Trädskalbaggar i en lövbränna vid Viggesjön, Medelpad*.